YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

6 päivänä huhtikuuta 2006 *

Asiassa C-428/04,

jossa on kyse EY 226 artiklaan perustuvasta jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevasta kanteesta, joka on nostettu 6.10.2004,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään N. Yerrell ja H. Kreppel, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Itävallan tasavalta, asiamiehenään C. Pesendorfer,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja A. Rosas sekä tuomarit J. Malenovský, S. von Bahr, A. Borg Barthet ja A. Ó Caoimh (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 20.10.2005 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on kanteessaan vaatinut yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että koska Itävallan tasavalta

– ei ole antanut tätä varten säädetyn määräajan päättymisestä huolimatta osavaltioiden opettajia koskevaa lakia (Landeslehrer-Dienstrechtsgesetz; BGBl. I, 69/2004; jäljempänä LDG), virkamies-, sairaus- ja tapaturmavakuutuksia koskevaa lakia (Beamten-, Kranken- und Unfallversicherungsgesetz;

BGBl. 200/1967; jäljempänä B-KUVG) ja yleistä sosiaaliturvaa koskevaa lakia (Allgemeines Sozialversicherungsgesetz, jäljempänä ASVG), joilla on tarkoitus saattaa osaksi Itävallan oikeusjärjestystä toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annettu neuvoston direktiivi 89/391/ETY (EYVL L 183, s. 1; jäljempänä direktiivi), tai siinä tapauksessa, että mainitut lait olisi tällä välin annettu, ei ole ilmoittanut niistä komissiolle

– ei ole pannut täytäntöön tai on pannut puutteellisesti täytäntöön Itävallan oikeudessa direktiivin 2 artiklan 1 kohdan Tirolin julkisen koululaitoksen opettajien osalta, 7 artiklan 3 kohdan, 8 artiklan 2 kohdan, 11 artiklan 2 kohdan, 12 artiklan 4 kohdan ja 13 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan

se ei ole noudattanut edellä mainittujen säännösten sekä kyseisen direktiivin 18 artiklan mukaisia velvoitteitaan.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Yhteisön lainsäädäntö

2 Direktiivin 2 artiklan 1 kohdan sanamuoto on seuraava:

"Tätä direktiiviä sovelletaan kaikkiin sekä julkisiin että yksityisiin toiminnan aloihin (kuten teollisuuteen, maatalouteen, kauppaan, hallintoon, palveluihin, koulutukseen, kulttuuriin, vapaa-ajan toimintaan)."

3 Direktiivin 7 artiklassa, jonka otsikko on "suojelun ja ennaltaehkäisevän toiminnan järjestäminen", säädetään seuraavaa:

"1. Työnantajan on, tämän rajoittamatta 5 ja 6 artiklan mukaisten velvollisuuksien täyttämistä, nimettävä yksi tai useampi työntekijä huolehtimaan yrityksessä tai laitoksessa tehtävistä, jotka liittyvät työssä esiintyviltä vaaroilta suojelemiseen ja niiden ehkäisyyn.

– –

3. Jos mainittuja suojelu- ja ehkäisytoimenpiteitä ei voida järjestää silloin, kun yrityksessä tai laitoksessa ei ole siihen pätevää henkilöstöä, on työnantajan ostettava päteviä ulkopuolisia palveluja tai palkattava päteviä ulkopuolisia henkilöitä.

– –

7. Jäsenvaltiot voivat määritellä yritysten toiminnan laadun ja niiden koon perusteella ne yritystyypit, joissa työnantaja voi, jos hän on siihen pätevä, ottaa itse vastuun 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä.

– –"

4 Direktiivin 8 artiklan 1 ja 2 kohta ovat sanamuodoltaan seuraavat:

"1. Työnantajan on:

– huolehdittava tarpeellisista ensiapu-, palontorjunta- sekä työntekijöiden evakuointitoimenpiteistä, jotka on sovitettu yrityksen tai laitoksen toiminnan luonteeseen ja sen kokoon sekä työpaikalla läsnäoleviin muihin henkilöihin,

ja

– järjestettävä kaikki tarvittavat yhteydet ulkopuolisiin palveluihin, erityisesti ensiapuun, ensihoitoon sekä palo- ja pelastustoimeen.

2. Työnantajan on 1 kohdan mukaisesti erityisesti nimettävä ensiapu-, palontorjunta- ja työntekijöiden evakuointitoimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi tarvittavat työntekijät.

Näiden työntekijöiden lukumäärän ja koulutuksen ja heidän käytettävissään olevien varusteiden on oltava asianmukaiset ottaen huomioon erityiset vaarat tai yrityksen tai laitoksen koko."

5 Direktiivin 10 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Työnantajan on toteutettava aiheelliset toimenpiteet, jotta yrityksen tai laitoksen työntekijät tai heidän edustajansa saavat kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti, jossa voidaan ottaa huomioon muun muassa yrityksen tai laitoksen koko, kaiken tarvittavan tiedon seuraavista asioista:

a) turvallisuutta ja terveyttä uhkaavista vaaroista sekä suojelu- ja ehkäisytoimenpiteistä ja -toiminnasta koko yrityksen tai laitoksen sekä kunkin työpisteen tai työn kannalta;

b) 8 artiklan 2 kohdan mukaisista toimenpiteistä.

2. Työnantajan on toteutettava aiheelliset toimenpiteet, jotta hänen yrityksessään tai laitoksessaan työskentelevien ulkopuolisten työntekijöiden työnantajat saavat kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuista kyseisille työntekijöille annettaviksi kuuluvista seikoista riittävät tiedot.

3. Työnantajan on toteutettava aiheelliset toimenpiteet, jotta työntekijät, joilla on erityistehtäviä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelemisessa, tai työntekijöiden edustajat, joilla on erityinen vastuu työntekijöiden turvallisuudesta

ja terveydestä, saavat tehtäviensä suorittamista varten ja kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti:

a) arvioinnit vaaroista ja turvatoimet, joita tarkoitetaan 9 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa;

b) luettelot ja kertomukset, joita tarkoitetaan 9 artiklan 1 kohdan c ja d alakohdassa;

c) tiedot, jotka on saatu suojelu- ja ehkäisevistä toimenpiteistä, tarkastusten suorittajilta sekä turvallisuudesta ja terveydestä vastaavilta toimielimiltä."

6 Direktiivin 11 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Työntekijöiden tai työntekijöiden edustajien, joilla on erityisiä työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskevia tehtäviä, on osallistuttava seuraavien asioiden hoitoon tasapuolisesti kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti, taikka työnantajan on kuultava heitä etukäteen hyvissä ajoin:

– –

b) edellä 7 artiklan 1 kohdassa ja 8 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen työntekijöiden nimeämisestä ja 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista toimenpiteistä;

c) tiedoista, joita tarkoitetaan 9 artiklan 1 kohdassa ja 10 artiklassa;

d) edellä 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetusta yrityksen tai laitoksen ulkopuolisten pätevien palveluiden tai henkilöiden tarpeellisesta hankkimisesta;

_ _"

7 Direktiivin 13 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Jokaisen työntekijän velvollisuus on mahdollisimman hyvin koulutuksensa ja työnantajansa ohjeiden mukaisesti huolehtia omasta turvallisuudestaan ja terveydestään sekä myös muiden henkilöiden turvallisuudesta ja terveydestä, jos hänen toimintansa tai laiminlyöntinsä työssä vaikuttavat heihin.

2. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi työntekijöiden on erityisesti, koulutuksensa ja työnantajansa ohjeiden mukaisesti:

a) käytettävä oikein koneita, laitteita, työkaluja, vaarallisia aineita, kuljetusvälineitä ja muita tuotantovälineitä;

b) käytettävä oikein saamiaan henkilönsuojaimia ja palautettava ne niille tarkoitettuun säilytyspaikkaan käytön jälkeen;

_ _"

8 Direktiivin 18 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden pitäisi saattaa sen noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 31.12.1992 ja ilmoittaa tästä komissiolle viipymättä.

Kansallinen lainsäädäntö

9 Direktiivi on saatettu osaksi Itävallan oikeutta erityisesti turvallisuudesta ja terveyden suojelusta työssä annetulla liittovaltion lailla (Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheitsschutz bei der Arbeit (ArbeitnehmerInnenschutzgesetz), sellaisena kuin se on julkaistuna BGBl:ssä I, 159/2001; jäljempänä ASchG).

10 ASchG:n 11 § on sanamuodoltaan seuraava:

"_ _

5) Työsuojeluasiantuntijan, työterveyslääkärien sekä ensiavusta, palontorjunnasta ja työntekijöiden evakuoinnista vastaavien nimeämisestä tehtäviinsä ja erottamisesta on ilmoitettava etukäteen työsuojeluvaltuutetuille. Aiotusta tehtävään nimeämisestä

tai erottamisesta on kuultava työsuojeluvaltuutettuja, mikäli ei ole perustettu henkilöstöä edustavia elimiä tai mikäli työsuojelutoimikunta ei osallistu nimeämisestä tai erottamisesta tehtävään päätökseen.

6) Henkilöstöä edustavan elimen puuttuessa työnantajien on:

1. kuultava työsuojeluvaltuutettuja uusien teknologioiden suunnittelun ja käyttöönoton yhteydessä niistä vaikutuksista työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle, jotka liittyvät työväline- ja ainevalintoihin, työolosuhteiden muutoksiin ja työympäristötekijöiden vaikutukseen;

2. otettava työsuojeluvaltuutetut osallisiksi henkilönsuojainten valintaan;

3. otettava työsuojeluvaltuutetut mukaan vaarojen paikallistamiseen ja arvioimiseen ja asianmukaisten toimenpiteiden määrittämiseen sekä koulutuksen suunnitteluun ja järjestämiseen.

7) Työnantajien on:

1. taattava, että työsuojeluvaltuutetuilla on oikeus saada tutustua niihin asiakirjoihin, jotka koskevat turvallisuutta ja terveyden suojelua, ja että heillä on oikeus saada tutustua työtapaturmia koskeviin tietoihin ja kertomuksiin;

2. asetettava työsuojeluvaltuutettujen saataville seuraavat asiakirjat:

   a) ne asiakirjat, jotka koskevat 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja;

   b) vaarallisten aineiden mittausten ja melumittausten sekä turvallisuutta ja terveyden suojelua koskevien muiden mittausten ja tutkimusten tulokset, ja

   c) aineita ja melua koskevat muistiinpanot;

3. ilmoitettava välittömästi työsuojeluvaltuutetuille raja-arvojen ylittymisestä ja niiden syistä sekä tilanteen korjaamiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja

4. ilmoitettava työsuojeluvaltuutetuille työsuojelualan velvoitteista, määräyksistä ja luvista.

_ _"

11 ASchG:n 12 §:n 7 momentin mukaan työsuojeluvaltuutetuiksi nimettyjen ja henkilöstöä edustavan elimen puuttuessa kaikille työntekijöille on ilmoitettava kaikista kyseisen lain 11 §:n 7 momentissa luetelluista asioista ja annettava oikeus tutustua kaikkiin tässä säännöksessä mainittuihin asiakirjoihin.

12 ASchG:n 13 §:n 2 momentissa säädetään, että työsuojeluvaltuutetuiksi nimettyjen ja henkilöstöä edustavan elimen puuttuessa kaikkia työntekijöitä on kuultava ja heidät on otettava mukaan kaikissa kyseisen lain 11 §:n 5 ja 6 momentissa luetelluissa asioissa.

13 ASchG:n 15 §:n mukaan työntekijöiden on koulutuksensa ja työnantajansa ohjeiden mukaisesti käytettävä oikein työvälineitä ja käytettävä saamiaan henkilönsuojaimia niiden käyttötarkoituksen mukaisesti.

14 ASchG:n 25 §:ssä säädetään, että työnantajat nimeävät tarvittaessa palontorjunnasta ja työntekijöiden evakuoinnista vastaavat. Saman säännöksen mukaan työntekijöistä riittävän määrän on hallittava sammuttimien käyttö.

15 Kyseisen lain 26 §:n mukaan silloin, kun työpaikalla työskentelee säännöllisesti vähintään viisi työnantajan palveluksessa olevaa työntekijää, on nimettävä riittävä määrä ensiavusta vastaavia henkilöitä. Tässä säännöksessä säädetään myös, että näillä henkilöillä on oltava riittävä koulutus ensiavun antamiseksi ja että on huolehdittava siitä, että työaikana yrityksessä on läsnä riittävä määrä ensiavun antamiseen kykeneviä henkilöitä suhteessa niiden työntekijöiden määrään, jotka ovat säännöllisesti läsnä työpaikalla.

16 ASchG:n 73 §:n 1 momentti on sanamuodoltaan seuraava:

"Työnantajien on nimettävä työsuojelualan ammattilaiset (työsuojelualan ammattilaiset). Tämä velvollisuus voidaan täyttää:

1. ottamalla työsuojelualan ammattilaiset työsuhteeseen (yrityksen omat työsuojelualan ammattilaiset) tai

2. turvautumalla yrityksen ulkopuolisiin työsuojelualan ammattilaisiin tai

3. käyttämällä erityisen työsuojelukeskuksen palveluja.

_ _"

17 ASchG:n 79 §:n 1 momentti on sanamuodoltaan seuraava:

"Työnantajien on nimettävä työterveyslääkärit. Tämä velvollisuus voidaan täyttää:

1. ottamalla työterveyslääkärit työsuhteeseen (yrityksen omat työterveyslääkärit) tai

2. turvautumalla yrityksen ulkopuolisiin työterveyslääkäreihin tai

3. käyttämällä erityisen työterveyslääkärikeskuksen palveluja.

_ _”

18 Liittovaltion palveluksessa olevien henkilöiden turvallisuudesta ja heidän terveytensä suojelemisesta annetun liittovaltion lain (Bundesgesetz über Sicherheit und Gesundheitsschutz der in Dienststellen des Bundesbeschäftigten Bediensteten (Bundes-Bedienstetenschutzgesetz), sellaisena kuin se on julkaistuna BGBl:ssä I, 131/2003; jäljempänä B-BSG) 10 §:n 3 momentin mukaan työsuojeluvaltuutettujen nimeäminen edellyttää sellaisen elimen suostumusta, joka on toimivaltainen henkilöstön edustamista koskevissa asioissa henkilöstön edustamisesta annetun liittovaltion lain (Bundes-Personalvertretungsgesetz, BGBl. 133/1967) 10 §:n nojalla. Tätä vaatimusta sovelletaan myös silloin, kun luottamusmies ottaa hoitaakseen työsuojeluvaltuutetun tehtävät.

19 B-BSG:n 11 § on sanamuodoltaan seuraava:

”_ _

2) Liittovaltion laissa säänneltyjä tehtäviä hoitaessaan työsuojeluvaltuutettuja ei sido minkäänlaiset ohjeet.

_ _

4) Työnantajan on kuultava työsuojeluvaltuutettuja kaikista turvallisuuteen ja terveyden suojeluun liittyvistä kysymyksistä.

5) Työsuojeluasiantuntijoiden, työterveyslääkärikeskuksien sekä ensiavusta, palontorjunnasta ja työntekijöiden evakuoinnista vastaavien nimeämisestä tehtäviinsä ja erottamisesta on ilmoitettava etukäteen työsuojeluvaltuutetuille. Aiotusta tehtävään nimeämisestä tai erottamisesta on kuultava työsuojeluvaltuutettuja, ellei henkilöstöä edustavia elimiä ole olemassa.

6) Työnantajan on:

1. taattava, että työsuojeluvaltuutetuilla on oikeus saada tutustua niihin asiakirjoihin, jotka koskevat turvallisuutta ja terveyden suojelua, ja että heillä on oikeus saada tutustua työtapaturmia koskeviin tietoihin ja kertomuksiin;

2. asetettava työsuojeluvaltuutettujen saataville seuraavat asiakirjat:

   a) ne asiakirjat, jotka koskevat 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuja tietoja;

   b) vaarallisten aineiden mittausten ja melumittausten sekä turvallisuutta ja terveyden suojelua koskevien muiden mittausten ja tutkimusten tulokset, ja

c) aineita ja melua koskevat muistiinpanot;

3. ilmoitettava välittömästi työsuojeluvaltuutetuille raja-arvojen ylittymisestä ja niiden syistä sekä tilanteen korjaamiseksi tehdyistä toimenpiteistä ja

4. ilmoitettava työsuojeluvaltuutetuille työsuojelualan velvoitteista, määräyksistä ja luvista."

20 B-BSG:n 12 §:n 6 momentissa säädetään, että jokaiselle henkilöstön jäsenelle ilmoittaminen kyseisen lain 12 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentin mukaisesti ei välttämättä ole tarpeen silloin, kun on nimetty työsuojeluvaltuutetut tai on olemassa henkilöstöedustus, viimeksi mainituille on annettu vastaavat tiedot ja kun heidän saamansa tiedot riittävät varmistamaan vaarojen tehokkaan ehkäisyn. Mainitun 6 momentin mukaan tässä tarkoituksessa on otettava huomioon tietojen sisältö ja tietojen antamisen tarkoitus sekä olemassa olevat vaarat ja työpaikan olosuhteet.

21 B-BSG:n 13 §:n 1 momentin mukaan työnantajan on kuultava työntekijöitä kaikista turvallisuuteen ja terveyteen työssä liittyvistä kysymyksistä.

22 Kyseisen lain 15 §:n 2 momentin mukaan työntekijöiden on koulutuksensa ja esimiestensä ohjeiden mukaisesti käytettävä oikein työvälineitä ja käytettävä saamiaan henkilönsuojaimia niiden käyttötarkoituksen mukaisesti.

23 B-BSG:n 25 §:n 4 momentissa säädetään, että työnantajan on nimettävä tarvittaessa palontorjunnasta ja työntekijöiden evakuoinnista vastaavat. Saman säännöksen mukaan työntekijöistä riittävän määrän on hallittava sammuttimien käyttö.

24 B-BSG:n 26 §:n 3 momentin mukaan silloin, kun työpaikalla työskentelee säännöllisesti vähintään viisi työnantajan palveluksessa olevaa työntekijää, on nimettävä riittävä määrä ensiavusta vastaavia henkilöitä. Näillä henkilöillä on oltava riittävä koulutus ensiavun antamiseksi. Kyseisessä säännöksessä säädetään, että on huolehdittava siitä, että työaikana yrityksessä on läsnä riittävä määrä ensiavun antamiseen kykeneviä henkilöitä suhteessa niiden työntekijöiden määrään, jotka ovat säännöllisesti läsnä työpaikalla.

25 B-BSG:n 73 §:ssä säädetään seuraavaa:

"1) Työnantajan on nimettävä työsuojeluasiantuntijat (työsuojelualan ammattilaiset) niille työpaikoille, jotka kuuluvat tämän liittovaltion lain soveltamisalaan. Tämä velvollisuus voidaan täyttää:

1. ottamalla työsuojeluasiantuntijat työsuhteeseen (yrityksen omat työsuojeluvaltuutetut) tai

2. turvautumalla yrityksen ulkopuolisiin työsuojeluasiantuntijoihin tai

3. käyttämällä ASchG:n 75 §:n mukaisesti sellaisen erityisen työsuojelukeskuksen palveluja, joka on työ-, terveys- ja sosiaaliasioista vastaavan liittovaltion ministeriön mainituista keskuksista ylläpitämällä nykyisellä listalla.

_ _"

26 B-BSG:n 76 §:n 1 momentin mukaan työnantaja järjestää työterveyslääkärien palvelut niitä työpaikkoja varten, jotka kuuluvat kyseisen lain soveltamisalaan. Mainitun lain 77 §:n 1 momentin mukaan työterveyslääkärikeskuksen tehtävänä on yhtäältä neuvoa työnantajaa, työntekijöitä, työsuojeluvaltuutettuja ja henkilöstön edustamiseen toimivaltaista elintä niissä asioissa, jotka liittyvät terveyden suojeluun, terveyden edistämiseen työolosuhteiden yhteydessä sekä ihmiskeskeiseen työn organisointiin, ja toisaalta tukea työnantajaa tämän velvollisuuksien noudattamisessa näillä aloilla.

27 Wienin osavaltion maa- ja metsätalouden työpaikoista antaman asetuksen (Wiener Arbeitsstättenverordnung in der Land- und Forstwirtschaft; LGBl. 27/2003, 3.7.2003; jäljempänä Wienin osavaltion asetus) 41 §:n 1 momentissa säädetään, että silloin, kun työpaikalla työskentelee säännöllisesti samanaikaisesti vähintään viisi työnantajan palveluksessa olevaa työntekijää, on huolehdittava siitä, että henkilöistä riittävällä määrällä on koulutus ensiavun antamiseksi.

Oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

28 Itävallan viranomaisten ja komission välillä käydyn ensimmäisen kirjeenvaihdon jälkeen komissiolle annettiin tiedoksi ne säännökset, joiden tarkoituksena oli saattaa direktiivi osaksi kansallista oikeutta.

29 Komissio lähetti Itävallan tasavallalle 12.1.1998 päivätyn virallisen huomautuksen, joka koski niitä direktiivin kohtia, joita sen mielestä ei ollut vielä saatettu osaksi kansallista oikeutta. Itävallan viranomaiset vastasivat 15.4.1998 päivätyllä kirjeellä.

30 Edellä mainittujen viranomaisten ja komission välillä käydyn toisen kirjeenvaihdon yhteydessä jälkimmäinen pyysi selvennyksiä ja yksityiskohtaisempia tietoja niiden lakiehdotusten antamisesta, joilla oli tarkoitus panna täytäntöön kyseinen direktiivi, ja Itävallan tasavalta antoi sille tiedoksi tältä osin toteutetut eri toimenpiteet.

31 Komissio lähetti 19.12.2002 Itävallan tasavallalle EY 226 artiklan mukaisen perustellun lausunnon, jossa se kehotti kyseistä jäsenvaltiota toteuttamaan tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että direktiivi saatetaan asianmukaisesti osaksi kansallista oikeutta kahden kuukauden kuluessa kyseisen lausunnon tiedoksisaamisesta.

32 Sen Itävallan viranomaisilta tulleen ilmoituksen jälkeen, joka koski direktiivin täytäntöönpanemiseksi toteutettuja muita toimenpiteitä, komissio päätti nostaa käsillä olevan kanteen, koska se katsoi, että Itävallan tasavalta ei ollut toteuttanut kaikkia tarpeellisia toimenpiteitä direktiivin täytäntöönpanemiseksi.

Kanne

33 Komissio vetoaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamista jättämistä koskevan kanteensa tueksi seitsemään kanneperusteeseen. Ensimmäinen kanneperuste koskee direktiivin 18 artiklan rikkomista siltä osin kuin Itävallan tasavalta ei ole toteuttanut kyseisen

direktiivin noudattamisen edellyttämiä tarpeellisia toimenpiteitä säädetyssä määräajassa tai ei ainakaan ole ilmoittanut niistä komissiolle.

34 Muut kanneperusteet koskevat direktiivin useiden konkreettisten säännösten rikkomista. Komissio katsoo, että sille tiedoksi annetut lainsäädäntötoimet eivät pane täytäntöön direktiiviä tai panevat täytäntöön sen epätäydellisesti. Komissio on kuitenkin vastauskirjelmässään peruuttanut direktiivin 12 artiklan 4 kohdan rikkomista koskevan kanneperusteen, joten sitä ei ole enää tarpeen tutkia.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee direktiivin 18 artiklan 1 kohdan rikkomista

Asianosaisten lausumat

35 Komissio väittää kanteessaan, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 18 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa lakeja LDG, B-KUVG ja ASVG varmistaakseen direktiivin täytäntöönpanemisen kansallisessa oikeudessa tai ei ainakaan ole antanut kyseisiä säännöksiä komissiolle tiedoksi. Komissio täsmensi vastauskirjelmässään, että se peruu tämän kanneperusteen B-KUVG:n ja ASVG:n osalta.

36 Itävallan hallitus väittää, että direktiivi on saatettu kokonaisuudessaan osaksi kansallista oikeusjärjestystä. Se viittaa etenkin LDG:hen, joka on annettu 10.9.2004 komissiolle tiedoksi.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

37 Tiettyjen direktiivistä johtuvien velvoitteiden osalta on selvää, että Itävallan tasavalta on pannut täytäntöön direktiivin ainoastaan antamalla LDG:n.

38 Kun kuitenkin arvioidaan sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se on perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, eikä yhteisöjen tuomioistuin voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia (ks. mm. asia C-323/01, komissio v. Italia, tuomio 30.5.2002, Kok. 2002, s. I-4711, 8 kohta ja asia C-510/04, komissio v. Belgia, tuomio 9.6.2005, 7 kohta, ei julkaistu oikeustapauskokoelmassa).

39 Koska käsillä olevassa tapauksessa perustellussa lausunnossa asetettu määräaika päättyi 19.2.2003 ja LDG tuli voimaan 1.9.2004 sekä se annettiin komissiolle tiedoksi 10.9.2004, on todettava, että Itävallan tasavalta ei ole noudattanut direktiivin 18 artiklan 1 kohdan mukaisia velvoitteitaan. Ensimmäinen kanneperuste on siten perusteltu.

Toinen kanneperuste, joka koskee direktiivin 2 artiklan 1 kohdan rikkomista

Asianosaisten lausumat

40 Komissio muistuttaa, että direktiivi, jonka tarkoituksena on toteuttaa työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamiseksi työssä tarpeelliset toimenpiteet, soveltuu

kaikkiin sekä julkisiin että yksityisiin toiminnan aloihin. Kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohtaa ei ole kuitenkaan vieläkään pantu täytäntöön niiden opettajien osalta, jotka opettavat julkisissa oppivelvollisuuskouluissa Tirolin osavaltiossa.

41 Itävallan hallitus väittää, että mainittu 2 artiklan 1 kohta on pantu täytäntöön LDG:llä koko liittovaltion alueella ja että kyseistä säännöstä sovelletaan näin ollen myös edellä mainittuihin opettajiin.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

42 Kuten käsillä olevan tuomion 39 kohdasta, joka liittyi kanteessa vedottuun ensimmäiseen kanneperusteeseen, käy ilmi, LDG:tä ei ole säädetty 19.12.2003 annetussa perustellussa lausunnossa asetetussa määräajassa.

43 Näin ollen on tehtävä se johtopäätös, että toinen kanneperuste on perusteltu.

Kolmas kanneperuste, joka koskee direktiivin 7 artiklan 3 kohdan rikkomista

Asianosaisten lausumat

44 Direktiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaan työnantajan on nimettävä yksi tai useampi työntekijä, joiden velvollisuudeksi se asettaa niistä tehtävistä huolehtimisen, jotka

liittyvät työssä esiintyviltä vaaroilta suojelemiseen ja niiden ehkäisyyn, mikäli sillä on näiden tehtävien hoitamiseen pätevää henkilöstöä. Komissio väittää, että kyseisen artiklan 3 kohta, jonka mukaan työnantajan on ostettava päteviä yrityksen tai laitoksen ulkopuolisia palveluja tai palkattava päteviä ulkopuolisia henkilöitä, ei sovellu kuin siinä tapauksessa, että työnantajalla ei ole yrityksen sisällä tällaisten tehtävien hoitamiseen pätevää henkilöstöä.

45 ASchG:n 73 §:n 1 momentissa ja 79 §:n 1 momentissa annetaan kuitenkin työnantajalle mahdollisuus uskoa nämä suojelu- ja ehkäisytehtävät joko yrityksen sisäisille päteville henkilöille tai yrityksen ulkopuolisille päteville tahoille. Liittovaltion palveluksessa olevien osalta myös B-BSG:n 73 §:ssä annetaan työnantajalle mahdollisuus uskoa suojelu- ja ehkäisytehtävät joko sen omille asiantuntijoille tai ulkopuolisille asiantuntijoille, tai vielä erityiselle työsuojelukeskukselle. B-BSG:n 76 §:ssä säädetään, että terveyspalvelun hoitamiseksi on käytettävä ainoastaan työterveyslääkärikeskuksen palveluja.

46 Komissio katsoo, että Itävallan lainsäädännöllä ei panna täytäntöön oikein direktiivin 7 artiklan 3 kohtaa, koska siinä annetaan työnantajille mahdollisuus valita vapaasti se, käyttävätkö ne yrityksen sisäisiä vai ulkopuolisia työsuojelutahoja työstä johtuvien vaarojen ehkäisemiseksi.

47 Itävallan hallitus väittää, että kysymys siitä, ovatko yrityksen tai laitoksen resurssit riittävät tehtävien hoitamiseen sisäisesti, ei riipu pelkästään yrityksen koosta ja luonteesta, vaan myöskin yhtiöoikeudesta ja elinkeinolainsäädännöstä sekä työ- ja sosiaalioikeudesta johdetuista arviointiperusteista. On otettava ennen kaikkea huomioon myös itävaltalaisyritysten olemassa oleva rakenne ja se seikka, että 96,7 prosenttia näistä työllistää vähemmän kuin 50 työntekijää. Koska Itävallan yritykset ovat suurimmaksi osaksi pieniä ja keskisuuria yrityksiä, on melko harvinaista turvautua työstä johtuvien vaarojen ehkäisyssä yrityksen sisäisiin päteviin henkilöihin. Näissä olosuhteissa työnantajalle on jätetty valinnanvapaus, jotta laki kattaisi

nekin erikoistilanteet, joissa yrityksen sisällä on erityisistä syistä riittävästi pätevää henkilöstöä, jotta sen piiristä valituille henkilöille voidaan uskoa ehkäisytehtävät. Komission tarkoittamat ASchG:n säännökset ovat siten direktiivin 7 artiklan 3 kohdan mukaisia.

48 Liittovaltion palveluksessa olevien henkilöiden osalta Itävallan hallitus väittää, että se seikka, että liittovaltio työnantajan asemassa katsoo vaarojen sisäisen ehkäisyn ensisijaiseksi, ilmenee B-BSG:n 73 §:n 1 momentista, jonka nojalla sellaisissa liittovaltion työpaikoissa, joissa on tarvittava erikoistunut henkilöstö, ehkäisy voidaan hoitaa pätevän henkilöstön avulla sisäisesti. Sinä ajankohtana, kun kyseinen laki säädettiin, liittovaltiolla ei kuitenkaan ollut tarvittavaa pätevyyttä omaavaa henkilöstöä, ja liittovaltion hallintolaitoksien osalta virkamiesten hoitamiseksi käännyttiin ulkopuolisten työterveyslääkärikeskuksien puoleen.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

49 Direktiivin 7 artiklan 1 kohdassa asetetaan työnantajalle ensisijainen velvollisuus, joka on yhden tai useamman työntekijän nimeäminen huolehtimaan työssä esiintyvien vaarojen suojelu- ja ehkäisytoimenpiteistä. Sen 3 kohdassa säädetään velvollisuudesta ostaa yrityksen ulkopuolisia päteviä palveluja tai palkata yrityksen ulkopuolisia päteviä henkilöitä (asia C-49/00, komissio v. Italia, tuomio 15.11.2001, Kok. 2001, s. I-8575, 23 kohta). Tämä velvollisuus on kuitenkin, kuten yhteisöjen tuomioistuin on jo todennut, pelkästään toissijainen suhteessa kyseisessä 1 kohdassa ilmaistuun velvollisuuteen, koska se on olemassa vain, "jos mainittuja suojelu- ja ehkäisytoimenpiteitä ei voida järjestää silloin, kun yrityksessä tai laitoksessa ei ole siihen pätevää henkilöstöä" (ks. asia C-441/01, komissio v. Alankomaat, tuomio 22.5.2003, Kok. 2003, s. I-5463, 20 kohta).

50 Direktiivin 7 artiklassa on näin ollen työnantajille asetettujen velvollisuuksien hierarkia (ks. em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 21 kohta).

51 Tätä tulkintaa tukee direktiivin 11 artiklan 2 kohta, jonka b alakohdassa viitataan saman direktiivin kyseisessä 7 artiklan 1 kohdassa säädettyyn työntekijöiden nimeämiseen ja jonka d alakohdassa viitataan 7 artiklan 3 kohdassa säädettyyn pätevien ulkopuolisten palvelujen ostamiseen tai pätevien ulkopuolisten henkilöiden palkkaamiseen ja lisätään samalla yksinomaan tämän jälkimmäisen viittauksen osalta maininta, joka koskee "mahdollista" ulkopuolisten palveluiden ja henkilöiden hankkimista (ks. em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 22 kohta).

52 Jotta voidaan varmistaa, että direktiivi kokonaisuudessaan on pantu selkeästi ja täsmällisesti täytäntöön, sen 7 artiklassa määritellyn hierarkian on ilmettävä sen täytäntöönpanosta jäsenvaltioiden kansallisessa lainsäädännössä (em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 23 kohta).

53 Kuten yhteisöjen tuomioistuin on myös todennut, direktiivin tarkoituksena on edistää työnantajien ja työntekijöiden tasapuolista osallistumista työssä esiintyvien vaarojen suojelu- ja ehkäisytoimenpiteisiin, ja siksi direktiivin tehokas vaikutus voidaan varmistaa parhaiten suosimalla näiden toimenpiteiden järjestämistä yrityksessä. Se, että työnantajan annetaan valita, järjestääkö se nämä toimenpiteet yrityksessä vai turvautuuko se yrityksen ulkopuolisiin palveluihin tai henkilöihin, ei myötävaikuta direktiivin tehokkaan vaikutuksen varmistamiseen, vaan sitä on pidettävä tämän direktiivin soveltamista kokonaisuudessaan koskevan velvoitteen noudattamatta jättämisenä (em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 54 ja 55 kohta).

54 Tästä seuraa, että kun työnantajien annetaan valita, antavatko ne työssä esiintyvien vaarojen suojelu- ja ehkäisytoimenpiteet yrityksen pätevälle henkilöstölle vai

ostavatko ne yrityksen ulkopuolisia päteviä palveluita tai palkkaavatko ne yrityksen ulkopuolisia päteviä henkilöitä, Itävallan lainsäädännössä ei noudateta direktiivin 7 artiklan 1 ja 3 kohdan nojalla työnantajalle asetettujen velvollisuuksien hierarkiaa, joten mainittu lainsäädäntö ei ole kyseisten säännösten mukainen. Kolmas kanneperuste on siten perusteltu.

Neljäs kanneperuste, joka koskee direktiivin 8 artiklan 2 kohdan rikkomista

Asianosaisten lausumat

55 Komissio väittää, että direktiivin 8 artiklan 2 kohta, jonka mukaan työnantajan on erityisesti nimettävä ensiapu-, palontorjunta- ja työntekijöiden evakuointitoimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi tarvittavat työntekijät, on ehdoton eikä siinä sallita yhtään poikkeusta pienille yrityksille kyseisten työntekijöiden nimeämiseksi. Vastoin saman artiklan 1 kohtaa, jossa otetaan huomioon yrityksen tai laitoksen toiminnan luonne ja sen koko ja jonka nojalla kyseiset arviointiperusteet ovat ratkaisevia välttämättömien toimenpiteiden määräämiseksi, mainitun artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta, jolla työnantajille asetetaan velvollisuus nimetä työntekijät, ei sisällä ainuttakaan viittausta näihin arviointiperusteisiin.

56 Komissio väittää, että direktiivin 8 artiklan 2 kohtaa ei ole pantu täytäntöön oikein ja kokonaan ASchG:llä eikä B-BSG:llä eikä myöskään Wienin osavaltion asetuksella siitä syystä, että kyseisellä kansallisella lainsäädännöllä säädetään sellaisista poikkeuksista pienille yrityksille, jotka rikkovat direktiivin mainittua säännöstä.

57 Itävallan hallitus väittää, että direktiivin 8 artiklan 2 kohdassa oleva viittaus saman artiklan 1 kohtaan viittaa toimenpidetyyppeihin, jotka on sovitettu yrityksen tai laitoksen toiminnan luonteeseen ja sen kokoon ja jotka ovat tarpeellisia ensiapu-, palontorjunta- sekä työntekijöiden evakuointiasioissa. Sen mukaan tästä on seurauksena, että kyseisessä 8 artiklan 2 kohdassa ei säädetä, että työnantajan on kaikissa tapauksissa nimettävä ensiavusta, palontorjunnasta ja evakuoinnista vastuussa olevat työntekijät yrityksen koosta ja toiminnan luonteesta riippumatta. Työnantajan pitäisi tehdä se ottaen nämä arviointiperusteet huomioon. Näissä olosuhteissa Itävallan hallitus katsoo, että AschG:n, B-BSG:n ja Wienin osavaltion asetuksen säännökset ovat mainitun 8 artiklan 2 kohdan mukaisia.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

58 Direktiivin 8 artiklan 1 kohdan mukaan työnantajan on huolehdittava tarpeellisista ensiapu-, palontorjunta- sekä työntekijöiden evakuointitoimenpiteistä, jotka on sovitettu yrityksen tai laitoksen toiminnan luonteeseen ja sen kokoon sekä työpaikalla läsnä oleviin muihin henkilöihin.

59 Mainitun artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan sanamuodon mukaan työnantajan on 1 kohdan mukaisesti erityisesti nimettävä näiden toimenpiteiden täytäntöönpanemiseksi tarvittavat työntekijät.

60 Toisin kuin Itävallan hallitus väittää, direktiivin 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa oleva viittaus saman artiklan 1 kohtaan ei tarkoita, että työnantajalla

olevaa nimeämisvelvollisuutta rajoittaisi yrityksen tai laitoksen toiminnan luonne ja sen koko.

61 Tällainen nimeämisvelvollisuuden rajoittaminen ei ilmene direktiivin 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan, jossa ei mainita ainuttakaan toiminnan luonteeseen tai yrityksen tai laitoksen kokoon perustuvaa poikkeusta tai rajoitusta, sanamuodosta.

62 Tällainen rajoitus olisi lisäksi vastoin direktiivin tarkoitusta, joka – kuten sen otsikostakin ilmenee – on taata toimenpiteet työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä, ja pienentäisi perusteetta direktiivin soveltamisalaa, koska sen 2 artiklan 1 kohdan mukaan sitä sovelletaan kaikkiin sekä julkisiin että yksityisiin toiminnan aloihin, jollei direktiivissä nimenomaisesti säädetyistä poikkeuksista muuta johdu. Mainitun rajoituksen seurauksena direktiivin 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetty nimeämisvelvollisuus ei soveltuisi kuin suuriin yrityksiin ja laitoksiin tai sellaisiin yrityksiin ja laitoksiin, jotka harjoittavat tiettyjä tehtäviä, ilman selviä ja objektiivisia arviointiperusteita näiden määrittämiseksi.

63 Direktiivin tarkoituksena ei kuitenkaan ole yksinomaan parantaa työntekijöiden suojelua työtapaturmilta ja työssä esiintyvien vaarojen ehkäisyä vaan myös toteuttaa erityistoimenpiteitä tämän suojelun ja ehkäisyn järjestämiseksi. Siinä täsmennetään näin ollen tiettyjä keinoja, jotka yhteisön lainsäätäjä katsoo sopiviksi vahvistetun päämäärän saavuttamiseen (em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 38 kohta).

Mikäli yhteisön lainsäätäjä olisi halunnut rajoittaa direktiivin 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan soveltamisalaa säätämällä tietyn suuruusluokan yritysten tai tiettyjä tehtäviä harjoittavien yritysten hyväksi rajoituksen niiden työntekijöiden nimeämisvelvollisuuteen, jotka hoitaisivat kyseiset tehtävät, se olisi täsmentänyt tämän nimenomaisesti.

64 On kylläkin mahdollista ottaa huomioon yrityksen tai laitoksen merkitys tai koko sekä siellä harjoitettavan toiminnan luonne sen konkretisoimiseksi, mitä direktiivin 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa edellytetään, mutta ei niiden työntekijöiden nimeämisen, jotka hoitavat kyseiset suojelu- ja ehkäisytoimenpiteet, sulkemiseksi pois etukäteen.

65 Direktiivin 8 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa säädetään nimenomaisesti, että saman säännöksen ensimmäisen alakohdan nojalla nimettyjen työntekijöiden lukumäärän ja koulutuksen ja heidän käytettävissään olevien varusteiden on oltava asianmukaiset ottaen huomioon erityiset vaarat tai yrityksen tai laitoksen koko. Mikäli nämä arviointiperusteet voidaan näin ollen ottaa huomioon nimettyjen työntekijöiden koulutuksen ja lukumäärän sekä heidän käytettävissään olevien varusteiden määrittämiseksi, niitä ei voida ottaa huomioon sen päättämiseksi, onko nimeämisvelvollisuus olemassa mainitun ensimmäisen alakohdan nojalla.

66 Direktiivin 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään siis pakollisesta toimenpiteestä ensiapu-, palontorjunta- ja työntekijöiden evakuoinnin alalla, nimittäin kyseisten työntekijöiden nimeämisestä, jota pidetään tarpeellisena yrityksen tai laitoksen toiminnan luonteesta ja sen koosta riippumatta. Vaikka nimittäin onkin selvää, että pienillä ja keskisuurilla yrityksillä on niille ominaiset

piirteet sekä erityiset tarpeet, jotka voivat vaikuttaa direktiivin 8 artiklan 1 kohdan mukaisesti toteutettaviin tarpeellisiin toimenpiteisiin, näillä erityispiirteillä ei ole vaikutusta luontaiseen vaaran tasoon yrityksessä eikä niistä voida päätellä, että velvollisuutta nimetä ne työntekijät, jotka huolehtivat kyseisten toimenpiteiden täytäntöönpanosta, ei sovelleta tällaisiin yrityksiin. Tehtävillä, joiden hoitamisen nämä työntekijät takaavat, on yhteys tapahtumiin, joita sattuu työpaikoilla yrityksen tai laitoksen koosta riippumatta.

67 On siis syytä päätellä, että koska Itävallan lainsäädännössä ei säädetä kaikissa tapauksissa työnantajalle velvollisuutta nimetä ensiavusta, palontorjunnasta ja evakuoinnista vastuussa olevat työntekijät yrityksen tai laitoksen koosta ja toiminnan luonteesta riippumatta, se ei ole yhdenmukainen direktiivin 8 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa ja neljäs kanneperuste on siten perusteltu.

Viides kanneperuste, joka koskee direktiivin 11 artiklan 2 kohdan rikkomista

68 Komissio täsmentää tältä osin, että direktiivin 11 artiklan 2 kohta on saatettu laajalti osaksi Itävallan oikeutta lukuun ottamatta osallistumis- ja kuulemisvelvollisuutta, joka on kyseisen säännöksen c alakohdassa, joka koskee 10 artiklan 1 kohdan a alakohdassa, 2 kohdassa ja 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja tietoja. Direktiivin 11 artiklan 2 kohdan d alakohdan osalta komissio katsoo, että Itävallan oikeudesta puuttuu osallistumis- ja kuulemisvelvollisuus siinä direktiivin 7 artiklan 3 kohdan tapauksessa, jonka mukaan työnantajan on ostettava päteviä ulkopuolisia palveluja tai palkattava päteviä ulkopuolisia henkilöitä.

Direktiivin 11 artiklan 2 kohdan c alakohdan täytäntöönpano

69 Aluksi on muistettava, että kuten käsillä olevan tuomion 49–53 kohdassa on esitetty, työnantajan on direktiivin 7 artiklan 1 kohdan mukaan nimettävä yksi tai useampi työntekijä huolehtimaan yrityksessä tai laitoksessa tehtävistä, jotka liittyvät työssä esiintyviltä vaaroilta suojelemiseen ja niiden ehkäisyyn. Kyseisen artiklan 3 kohdassa säädetään myös velvollisuudesta ostaa päteviä ulkopuolisia palveluja tai palkata päteviä ulkopuolisia henkilöitä, mutta tämä velvollisuus on ainoastaan toissijainen siihen velvollisuuteen nähden, joka on ilmaistu edellä mainitussa 1 kohdassa, koska se on olemassa vain "jos mainittuja suojelu- ja ehkäisytoimenpiteitä ei voida järjestää silloin, kun yrityksessä tai laitoksessa ei ole siihen pätevää henkilöstöä".

70 Direktiivin 11 artiklan 2 kohdan mukaan työntekijöiden tai työntekijöiden edustajien, joilla on erityisiä työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskevia tehtäviä, on osallistuttava seuraavien asioiden hoitoon tasapuolisesti kansallisen lainsäädännön tai käytännön mukaisesti, taikka työnantajan on kuultava heitä etukäteen hyvissä ajoin eri kysymyksistä, mukaan lukien seuraavista:

– tiedoista, joita tarkoitetaan etenkin direktiivin 10 artiklassa (11 artiklan 2 kohdan c alakohta)

– edellä 7 artiklan 3 kohdassa tarkoitetusta yrityksen tai laitoksen ulkopuolisten pätevien palveluiden tai henkilöiden mahdollisesta hankkimisesta (11 artiklan 2 kohdan d alakohta).

71 Direktiivin 11 artiklan 2 kohdan c alakohdassa säädetty osallistumis- tai kuulemisvelvollisuus koskee seuraavia tietoja, jotka on lueteltu direktiivin 10 artiklassa:

– työntekijöille tai heidän edustajilleen annettavat tiedot turvallisuutta ja terveyttä uhkaavista vaaroista sekä suojelu- ja ehkäisytoimenpiteistä ja -toiminnasta koko yrityksen tai laitoksen sekä kunkin työpisteen tai työn kannalta (10 artiklan 1 kohdan a alakohta)

– työnantajan hänen yrityksessään tai laitoksessaan työskentelevien ulkopuolisten työntekijöiden työnantajille antamat tiedot (10 artiklan 2 kohta) ja

– ne tiedot, jotka työntekijöiden, joilla on erityistehtäviä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojelemisessa, tai työntekijöiden edustajien, joilla on erityinen vastuu työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä, on saatava tehtäviensä suorittamista varten, erityisesti tiedot, jotka on saatu suojelu- ja ehkäisevistä toimenpiteistä, tarkastusten suorittajilta sekä turvallisuudesta ja terveydestä vastaavilta toimielimiltä (10 artiklan 3 kohdan c alakohta).

72 On kuitenkin täsmennettävä, että komission kanneperuste ei koske direktiivin 10 artiklassa tarkoitettua velvollisuutta antaa tietoja, vaan direktiivin 11 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua työnantajien velvollisuutta kuulla työntekijöitä tai työntekijöiden edustajia tai sallia heidän osallistumisensa mainittujen tietojen saamiseen. Kyse on näin ollen sellaisen velvollisuuden rikkomisesta, joka sijoittuu varhaisempaan vaiheeseen kuin mainitussa 10 artiklassa kyseessä oleva vaihe.

73 Ensinnäkin direktiivin 10 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin tietoihin liittyvän osallistumis- ja kuulemisvelvollisuuden osalta Itävallan hallitus väittää, että erityisesti työsuhteita ja yritysten sosiaalista organisaatiota koskevan liittovaltion lain (Arbeitsverfassungsgesetz, jäljempänä ArbVG) säännösten mukaan yritysneuvoston on osallistuttava vaarojen paikallistamiseen ja arvioimiseen sekä toteutettavien toimenpiteiden määrittämiseen ja, mikäli henkilöstöä edustavia elimiä ei ole, tämän tehtävän hoitavat työsuojeluvastaavat ASchG:n asiaankuuluvien säännösten mukaisesti. Mikäli yrityksessä tai laitoksessa ei ole kumpaakaan näistä henkilöryhmistä, kaikkia työntekijöitä on Itävallan hallituksen mukaan kuultava ja heidän on osallistuttava vaarojen paikallistamiseen ja arvioimiseen sekä toteutettavien toimenpiteiden määrittämiseen. Vaarojen paikallistaminen ja arvioiminen sekä toimenpiteiden määrittäminen on toteutettava kunkin kyseessä olevan työpistetyypin kannalta, mikäli se on tarpeellista vaarojen ehkäisemiseksi. Itävallan hallituksen mukaan nämä tehtävät edellyttävät työntekijöiden kuulemista ja osallistumista siltä osin kuin kyse on tiedoista, jotka koskevat vaaroilta suojautumista ja vaarojen ehkäisyä.

74 Tältä osin on syytä tuoda esiin, että direktiivin johdanto-osan 11. ja 12. perustelukappaleessa vahvistetaan, että direktiivin tarkoitukseen kuuluu työnantajien ja työntekijöiden välinen vuoropuhelu ja tasapuolinen osallistuminen sellaisten toimenpiteiden toteuttamiseksi, jotka ovat tarpeen työntekijöiden suojelemiseksi työtapaturmilta ja ammattitaudeilta (ks. em. asia komissio v. Alankomaat, tuomion 39 kohta). Direktiivin 11 artiklan 2 kohta on tämän tarkoituksen konkreettinen ilmaus.

75 Itävallan tasavallan kyseisen säännöksen c alakohdan täytäntöönpanemiseksi toteuttamien toimenpiteiden osalta on todettava, että se, että Itävallan lainsäädännössä mainitaan yritysneuvosto, työsuojeluvaltuutetut ja työntekijät yleensä tässä peräkkäisessä järjestyksessä vaarojen paikallistamisen ja arvioimisen osalta, on omiaan johtamaan siihen, että henkilöstöä edustavan elimen, kuten yritysneuvoston, ollessa olemassa työntekijät, jotka huolehtivat suojelemis- ja ennaltaehkäisytehtä-

vistä – eli juuri direktiivin 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuista tehtävistä – eivät osallistu tähän tietojen hankkimiseen, kuten direktiivin 11 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vaaditaan.

76 Direktiivin 11 artiklan 1 kohdassa säädetään tosin työnantajille yleinen velvollisuus kuulla työntekijöitä tai heidän edustajiaan ja sallia näiden osallistuminen kaikkien niiden asioiden käsittelyyn, jotka koskevat turvallisuutta ja terveyttä työssä. Kyseisen artiklan 2 kohdassa tarkoitetaan kuitenkin erityisen työntekijäryhmän osallistumista ja kuulemista, nimittäin sellaisten työntekijöiden, joilla on erityisiä työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskevia tehtäviä.

77 Itävallan lainsäädännön asiaankuuluvista säännöksistä ei kuitenkaan käy ilmi, että henkilöillä, jotka hoitavat työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojeluun liittyviä tehtäviä, olisi konkreettinen ja erityinen asema silloin, kun kyse on kuulemisesta tai tasapuolisesta osallistumisesta direktiivin 10 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädettyjen tietojen osalta, joten tämä mainittua 11 artiklan 2 kohdan c alakohtaa koskeva komission kanneperusteen osa on katsottava perustelluksi.

78 On lisättävä, että silloin kun säädetään, että vaarojen paikallistaminen ja arvioiminen ja toteutettavien toimenpiteiden määrittäminen toteutetaan kunkin kyseessä olevan työpistetyypin kannalta, "mikäli se on tarpeellista vaarojen ehkäisemiseksi", kuten on säädetty ArbVG:ssä, tällä lailla määrätään ehdosta, joka ei ole direktiivin 11 artiklan 2 kohdan c alakohdasta, luettuna yhdessä direktiivin 10 artiklan 1 kohdan a alakohdan kanssa, johtuvan osallistumis- ja kuulemisvelvollisuuden ehtojen mukainen.

79 Toiseksi sen osallistumis- ja kuulemisvelvollisuuden osalta, joka koskee yrityksen ulkopuolisten yritysten tai laitosten työntekijöiden työnantajille annettavia tietoja ja jota tarkoitetaan direktiivin 11 artiklan 2 kohdan c alakohdassa, luettuna yhdessä direktiivin 10 artiklan 2 kohdan kanssa, Itävallan hallitus katsoo, että ASchG:n 8 §:n 2 momentin 1 kohdalla pannaan täytäntöön direktiivin tämä säännös.

80 Kyseisessä ASchG:n säännöksessä säädetään, että silloin kun työntekijät, jotka eivät ole työsuhteessa työpaikasta vastuussa olevaan työnantajaan, eli yrityksen ulkopuoliset työntekijät, työskentelevät tälle työnantajalle, tämän on tarvittaessa huolehdittava siitä, että näille työntekijöille tiedotetaan työpaikan vaaroista ja annetaan niiden mukainen koulutus.

81 On kuitenkin todettava, että tällaisella säännöksellä pannaan täytäntöön direktiivin 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tiedotusvelvollisuus eikä sillä panna täytäntöön komission kanteessaan tarkoittamaa, mainittua velvollisuutta ajallisesti edeltävää direktiivin 11 artiklan 2 kohdan c alakohdassa asetettua velvollisuutta niiden henkilöiden osallistumisesta ja kuulemisesta, joiden tehtävänä on huolehtia työntekijöiden turvallisuudesta ja terveydestä. Lisäksi joka tapauksessa on huomioitava, että yhteisöjen tuomioistuimella olevan tiedon mukaan ASchG:n 8 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään, että työpaikasta vastuussa olevan työnantajan on huolehdittava siitä, että yrityksen ulkopuolisille työntekijöille tiedotetaan turvallisuuteen ja terveyteen kohdistuvista vaaroista. Direktiivin 10 artiklan 2 kohdassa kuitenkin vaaditaan, että riittäviä tietoja tällaisista vaaroista ei anneta mainituille työntekijöille vaan näiden työnantajille. Näin ollen vaikka kyseisellä ASchG:n säännöksellä on tarkoitus panna täytäntöön sekä direktiivin 11 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettu etukäteinen velvollisuus osallistumisesta ja kuulemisesta että direktiivin 10 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu yleinen tiedottamisvelvollisuus, se ei riitä takaamaan näiden kahden velvollisuuden oikeata täytäntöönpanoa.

82 On siis syytä päätellä, että tämä direktiivin 11 artiklan 2 kohdan c alakohtaa koskeva komission kanneperusteen osa on myös perusteltu.

83 Kolmanneksi sen osallistumis- ja kuulemisvelvollisuuden osalta, joka koskee direktiivin 10 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja tietoja, Itävallan hallitus väittää, että työpaikoilla tehtävistä tarkastuksista vuonna 1993 annetun lain (Arbeitsinspektionsgesetz 1993; BGBl. 27/1993) ja ASchG:n asiaankuuluvat säännökset, jotka on lueteltu julkisasiamiehen ratkaisuehdotuksen 60 ja 61 kohdassa, täyttävät tämän velvollisuuden.

84 Komissio puolestaan väittää, että mainituissa kansallisissa säännöksissä oleva osallistumis- ja kuulemisvelvollisuus ei koske direktiivin 10 artiklan 3 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja tietoja, ja se lisää vastauskirjelmässään, että Itävallan hallituksen esiintuomilla oikeussäännöillä määrätään ainoastaan yleisistä tiedottamis- ja neuvontavelvollisuuksista ja että sellaisten tietojen, joita direktiivin 11 artiklan 2 kohdan c alakohdassa nimenomaisesti tarkoitetaan, riittävän täsmällinen konkretisointi puuttuu.

85 Tältä osin on tuotava esiin, että vaikka Itävallan oikeuden asiaankuuluvissa säännöksissä säädetään niiden tietojen antamisesta, joista säädetään direktiivin 10 artiklan 3 kohdan c alakohdassa, näillä säännöksillä ei panna täytäntöön sitä etukäteistä ja erillistä osallistumis- ja kuulemisvelvollisuutta, joka koskee niitä työntekijöitä, joilla on erityisiä työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskevia tehtäviä, sellaisena kuin siitä säädetään mainitun 11 artiklan 2 kohdan c alakohdassa, joka on komission kanneperusteen kohde.

86 Kuten käsillä olevan tuomion 76–78 kohdasta käy itse asiassa ilmi, Itävallan lainsäädännössä tarkoitetaan yleistä velvollisuutta antaa tietoja sellaisille henkilöille tai elimille, jotka edustavat työntekijöitä tai vastaavat kansallisen oikeuden mukaan turvallisuutta koskevista asioista, tai kuulla näitä tahoja, mutta siinä ei kuitenkaan säädetä sellaisen erityisen työntekijäryhmän osallistumisesta, jolla on erityisiä työssä esiintyvien vaarojen ehkäisyä sekä työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskevia tehtäviä, direktiivin 7 artiklan 1 kohdan ja 11 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

87 Koska Itävallan oikeudesta puuttuvat säännökset, joilla tarkoitetaan näiden työntekijöiden, joilla on erityinen tehtävä, osallistumista ja kuulemista direktiivin 11 artiklan 2 kohdan c alakohdassa vaaditulla tavalla, on syytä päätellä, että tämä komission kanneperusteen osa on myös perusteltu.

Direktiivin 11 artiklan 2 kohdan d alakohdan täytäntöönpano

88 Niiden työntekijöiden, joilla on erityisiä työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskevia tehtäviä, direktiivin 11 artiklan 2 kohdan d alakohdassa säädetyn osallistumis- ja kuulemisvelvollisuuden osalta komissio väittää, että tällainen velvollisuus puuttuu Itävallan lainsäädännöstä yrityksen ulkopuolisiin päteviin palveluihin tai henkilöihin turvautumisen tapauksessa.

89 Tähän liittyen Itävallan hallitus väittää, että ASchG:n asiaankuuluvien säännösten mukaan työsuojeluvastaaville on ilmoitettava etukäteen ja pyydettävä heidän näkemystään työsuojeluvaltuutettujen, työpaikkalääkäreiden ja ensiavusta, palontorjunnasta ja evakuointitehtävistä vastaavien henkilöiden nimeämisestä ja erottamisesta, lukuun ottamatta niitä tapauksia, joissa on olemassa työntekijöitä edustava elin, jolta voidaan pyytää lausuntoa, tai joissa tällaisista seikoista keskustellaan hygieniasta ja turvallisuudesta vastaavassa elimessä. Julkishallinnon sektorilla B-BSG:ssä on vastaavanlainen säännös.

90 On todettava, että tähän liittyen Itävallan hallitus sekoittaa keskenään sen direktiivin 11 artiklan 2 kohdan b alakohdasta johtuvan velvollisuuden, jossa viitataan työntekijöihin, jotka on nimetty yrityksen tai laitoksen sisällä hoitamaan tiettyjä

tehtäviä direktiivin 7 artiklan 1 kohdan ja 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti, ja sen direktiivin 11 artiklan 2 kohdan d alakohdasta johtuvan erillisen velvollisuuden, joka koskee niitä tilanteita, joissa työnantajat turvautuvat yrityksen ulkopuolisiin päteviin palveluihin tai henkilöihin direktiivin 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti. Itävallan hallituksen käsillä olevassa tapauksessa esiintuomalla lainsäädännöllä rajoitutaan panemaan täytäntöön ensimmäinen, direktiivin 11 artiklan 2 kohdan b alakohdasta johtuva velvollisuus, eikä se koske saman säännöksen d alakohdasta johtuvaa velvollisuutta, joka on erillinen.

91 Näin ollen, koska Itävallan tasavalta ei ole säätänyt lainsäädännössään niitä työntekijöitä koskevasta osallistumis- ja kuulemisvelvollisuudesta, joilla on erityisiä työntekijöiden turvallisuutta ja terveyttä koskevia tehtäviä, silloin kun turvaudutaan yrityksen tai laitoksen ulkopuolisiin päteviin palveluihin tai henkilöihin, se ei ole noudattanut sille direktiivin 11 artiklan 2 kohdan d alakohdan nojalla kuuluvia velvollisuuksia.

92 On siis syytä päätellä, että direktiivin 11 artiklan 2 kohdan c ja d alakohdan rikkomista koskeva viides kanneperuste on perusteltu.

Kuudes kanneperuste, joka koskee direktiivin 13 artiklan 2 kohdan a ja b alakohdan rikkomista

93 Komissio viittaa tähän liittyen työntekijöiden velvollisuuteen käyttää oikein yhtäältä koneita, laitteita, työkaluja, vaarallisia aineita, kuljetusvälineitä ja muita tuotantovälineitä (direktiivin 13 artiklan 2 kohdan a alakohta) ja toisaalta saamiaan

henkilönsuojaimia ja velvollisuuteen palauttaa ne niille tarkoitettuun säilytyspaikkaan käytön jälkeen (direktiivin 13 artiklan 2 kohdan b alakohta).

Asianosaisten lausumat

94 Kanneperusteen ensimmäisen osan osalta komissio väittää, että ASchG:ssä ja B-BSG:ssä käytetty ilmaisu "työvälineet" kattaa kaikki direktiivin 13 artiklan 2 kohdan a alakohdassa luetellut tavarat, mutta sillä ei tarkoiteta vaarallisia aineita. Komission mukaan yleinen viittaus sellaisiin määräyksiin ja hallinnollisiin ohjeisiin, joita ei ole määritelty täsmällisesti, kuten ASchG:n ja B-BSG:n 15 §:ssä oleva määräys, ei riitä takaamaan direktiivin 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan riittävää täytäntöönpanoa.

95 Direktiivin 13 artiklan 2 kohdan b alakohdan osalta komissio väittää, että vaikka työntekijälle onkin säädetty velvollisuus käyttää oikein saamiaan henkilönsuojaimia, velvollisuutta palauttaa ne niille tarkoitettuun säilytyspaikkaan käytön jälkeen ei ole säädetty. Komission mukaan tätä jälkimmäistä velvollisuutta on käsiteltävä erikseen siinä lainsäädännössä, jolla kyseinen säännös pannaan täytäntöön, ja siten, että työntekijät saavat selkeän, täsmällisen ja yksityiskohtaisen kuvan velvollisuuksistaan.

96 Siteerattuaan ASchG:n 15 §:ää Itävallan hallitus täsmentää, että vaarallisten aineiden käytön osalta työntekijöitä suojaavat säännöt sisältyvät ennen kaikkea ASchG:n IV osaan, työssä käytettävien aineiden ja karsinogeenejä sisältävien aineiden rajaarvoista annettuun asetukseen, työntekijöiden suojelemisesta biologisista aineista aiheutuvia vaaroja vastaan annettuun asetukseen, liittovaltion henkilöstön suojelemisesta biologisista aineista aiheutuvia vaaroja vastaan annettuun asetukseen sekä

työntekijöiden suojelemisesta annetun yleisen asetuksen 52 §:ään ja sitä seuraaviin pykäliin. Vastaavat säännökset on annettu liittovaltion henkilöstön suojelemiseksi.

97 Sen työntekijöiden velvollisuuden osalta, jonka mukaan heidän on palautettava saamansa henkilönsuojaimet niille tarkoitettuun säilytyspaikkaan käytön jälkeen, Itävallan hallitus korostaa, että hygieniasyistä Itävallan lainsäädännössä säädetään, että nämä varusteet on tarkoitettu vain yhden työntekijän henkilökohtaiseen käyttöön. Se, että useat työntekijät käyttävät tiettyjä henkilönsuojaimia, olisi luvallista ainoastaan silloin, kun näitä varusteita käytetään vain satunnaisesti, ja ne on puhdistettava ja desinfektoitava riittävällä tavalla käytön jälkeen.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

98 Ensiksi sen velvollisuuden osalta, joka työntekijöillä on direktiivin 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan nojalla, on muistettava, että EY 226 artiklan perusteella nostetun kanteen yhteydessä komission on näytettävä toteen väitteensä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisestä ja esitettävä yhteisöjen tuomioistuimelle tarvittavat tiedot, jotta tämä voi tarkistaa, onko jäsenyysvelvoitteita jätetty noudattamatta, eikä komissio voi tällöin nojautua minkäänlaisiin olettamiin (ks. asia C-287/03, komissio v. Belgia, tuomio 12.5.2005, Kok. 2005, s. I-3761, 27 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

99 Direktiivin saattaminen osaksi kansallista oikeusjärjestystä ei välttämättä edellytä sitä, että sen sisältö olisi samanmuotoisena ja sanasta sanaan toistettava nimenomaisella erityisellä lain tai asetuksen säännöksellä, vaan yleinen oikeustila voi olla

riittävä, jos se takaa sen, että direktiivi on pantu täytäntöön kokonaisuudessaan riittävän selkeästi ja täsmällisesti (ks. mm. asia C-58/02, komissio v. Espanja, tuomio 7.1.2004, Kok. 2004, s. I-621, 26 kohta ja asia C-6/04, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomio 20.10.2005, Kok. 2005, s. I-9017, 21 kohta).

100 Se seikka, että direktiivin 13 artiklan 2 kohdan a alakohdassa mainitaan vaaralliset aineet työvälineiden joukossa, ei ole este sille, että kansallisella tasolla näiden työssä esiintyvien vaarojen eri syyt erotetaan, kunhan kyseisen säännöksen 1 kohdassa ilmaistu tavoite saavutetaan. Kyseisen säännöksen mukaan työntekijät huolehtivat omasta turvallisuudestaan ja terveydestään sekä myös muiden henkilöiden turvallisuudesta ja terveydestä, jos heidän toimintansa tai laiminlyöntinsä työssä vaikuttavat heihin.

101 Kuten julkisasiamies on tuonut esiin ratkaisuehdotuksensa 81 kohdassa, komissio ei käsillä olevassa tapauksessa ole osoittanut, miten Itävallan lainsäädäntö vaikuttaa tähän lopputulokseen, sillä se on ainoastaan väittänyt, että mikäli työvälineet ja vaaralliset aineet olisi mainittu yhdessä, työntekijät saisivat selkeämmän kuvan velvollisuuksistaan. Tällainen olettamus ei kuitenkaan riitä osoittamaan, että väitetty jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen on tosiasiassa tapahtunut.

102 Lisäksi vastauksena Itävallan hallituksen luetteloon niistä eri asetuksista, jotka Itävallassa on annettu työntekijöiden suojaamisesta vaarallisten aineiden käytön osalta, komissio tyytyy väittämään, että yleinen viittaus määräyksiin ja hallinnollisiin ohjeisiin ei riitä takaamaan direktiivin 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan asianmukaista täytäntöönpanoa. Komissio ei selitä syytä, miksi työntekijä ei saisi Itävallan hallituksen esiin tuomasta lainsäädännöstä selkeää tietoa siitä, että hänen velvollisuutensa on käyttää oikein niitä vaarallisia aineita, joiden kanssa hän joutuu työssään tekemisiin.

103 Näissä olosuhteissa on todettava, että komission kuudes kanneperuste, siltä osin kuin kyse on direktiivin 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan väitetystä rikkomisesta, ei ole perusteltu.

104 Toiseksi sen direktiivin 13 artiklan 2 kohdan b alakohdan väitetyn rikkomisen osalta, joka koskee työntekijöiden velvollisuutta käyttää oikein saamiaan henkilönsuojaimia ja palauttaa ne niille tarkoitettuun säilytyspaikkaan käytön jälkeen, Itävallan hallitus väittää, että mainitut varusteet on hygieniasyistä tarkoitettu vain yhden työntekijän henkilökohtaiseen käyttöön, mistä syystä niiden palauttaminen on tarpeetonta, koska muut työntekijät eivät voi käyttää niitä.

105 Direktiivin 13 artiklan 2 kohdan b alakohdassa erotetaan kuitenkin selvästi toisistaan velvollisuus käyttää oikein kyseisiä varusteita ja velvollisuus palauttaa varusteet niille tarkoitettuun säilytyspaikkaan käytön jälkeen. Jos kansallisessa lainsäädännössä tehty valinta säätää hygieniasyistä, että varusteet on tarkoitettu vain yhden työntekijän henkilökohtaiseen käyttöön, voikin johtaa siihen, että tässä säännöksessä tarkoitettua toista velvollisuutta noudatetaan helpommin, se ei kuitenkaan takaa, että nämä varusteet palautetaan oikein paikalleen.

106 Lisäksi Itävallan hallitus myöntää itse, että tietyissä olosuhteissa se, että useat työntekijät käyttävät henkilönsuojaimia, on luvallista, joten sen esittämiä syitä sen maininnan puuttumisen, joka koskee velvollisuutta palauttaa nämä varusteet paikalleen, oikeuttamiseksi sillä perusteella, että varusteet on tarkoitettu vain yhden työntekijän henkilökohtaiseen käyttöön, ei voida hyväksyä.

107 Näin ollen on syytä todeta, että direktiivin 13 artiklan 2 kohdan b alakohdan rikkomista koskeva komission kuudes kanneperuste on perusteltu.

108 Edellä esitetyn perusteella on todettava, että

koska Itävallan tasavalta ei ole antanut säädetyssä määräajassa LDG:tä vastoin direktiivin 18 artiklan 1 kohdassa olevia vaatimuksia ja koska se ei ole pannut täytäntöön tai on pannut puutteellisesti täytäntöön kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan Tirolin julkisen koululaitoksen opettajien osalta, 7 artiklan 3 kohdan, 8 artiklan 2 kohdan, 11 artiklan 2 kohdan c ja d alakohdan ja 13 artiklan 2 kohdan b alakohdan, se ei ole noudattanut mainittujen säännösten mukaisia velvoitteitaan.

109 Kanne on hylättävä muilta osin.

Oikeudenkäyntikulut

110 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Kyseisen artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla yhteisöjen tuomioistuin voi määrätä oikeudenkäyntikulut jaettaviksi asianosaisten kesken tai määrätä, että kukin vastaa omista kuluistaan, jos asiassa osa vaatimuksista ratkaistaan toisen asianosaisen ja osa toisen asianosaisen hyväksi.

111 Kun otetaan huomioon, että komissio on hävinnyt asian ainoastaan direktiivin 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan rikkomista koskevan kuudennen kanneperusteen osan osalta, Itävallan tasavallan on vastattava omista oikeudenkäyntikuluistaan ja viidestä kuudesosasta komission oikeudenkäyntikuluja.

Näillä perusteilla yhteisöjen tuomioistuin (kolmas jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Koska Itävallan tasavalta ei ole antanut säädetyssä määräajassa osavaltioiden opettajia koskevaa lakia (Landeslehrer-Dienstrechtsgesetz) vastoin toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/ETY 18 artiklan 1 kohdassa olevia vaatimuksia ja koska se ei ole pannut täytäntöön tai on pannut puutteellisesti täytäntöön kyseisen direktiivin 2 artiklan 1 kohdan Tirolin julkisen koululaitoksen opettajien osalta, 7 artiklan 3 kohdan, 8 artiklan 2 kohdan, 11 artiklan 2 kohdan c ja d alakohdan ja 13 artiklan 2 kohdan b alakohdan, se ei ole noudattanut mainittujen säännösten mukaisia velvoitteitaan.

2) Kanne hylätään muilta osin.

3) Itävallan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan ja viidestä kuudesosasta Euroopan yhteisöjen komission oikeudenkäyntikuluja.

Allekirjoitukset